

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ NGA

**QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG
NÔNG THÔN TẠI TRUNG TÂM DẠY NGHỀ
HUYỆN YÊN PHONG, TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ NGÀ

**QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG
NÔNG THÔN TẠI TRUNG TÂM DẠY NGHỀ
HUYỆN YÊN PHONG, TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 60 14 05

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐÀO HẢI

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kì luận văn nào khác.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Phạm Thị Nga

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập, nghiên cứu tại trường Đại học sư phạm – Đại học Thái Nguyên, bản thân đã được các thầy cô giáo giảng dạy nhiệt tình, tâm huyết. Đã tiếp thu những tri thức quý báu về vấn đề quản lý - lãnh đạo, là hành trang vững chắc cho nhiều năm công tác tiếp theo. Trước hết, tôi xin được gửi lời cảm ơn chân thành tới toàn thể lãnh đạo - cán bộ - giáo viên trong trường đã giảng dạy, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho chúng tôi lĩnh hội tri thức mới.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới TS. Đào Hải - người đã hướng dẫn, giúp đỡ tôi tận tình trong nghiên cứu và chuẩn bị luận văn. Nhờ có sự giúp đỡ của thầy, từ những lý luận đã được áp dụng vào thực tiễn hiệu quả. Đặc biệt, trong quá trình chuẩn bị và nghiên cứu luận văn, em đã tiếp thu được thêm nhiều tri thức mới.

Xin chân thành cảm ơn các đồng chí cán bộ - giáo viên - học viên TTDN huyện Yên Phong đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi thực hiện nghiên cứu, khảo sát và chuẩn bị luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Sở Lao động Thương binh và Xã hội tỉnh Bắc Ninh, phòng LĐTBXH huyện Yên Phong, tập thể và cá nhân cơ sở sản xuất trên địa bàn huyện Yên Phong đã cung cấp số liệu và góp ý xây dựng biện pháp khắc phục tồn tại của đơn vị.

Cảm ơn gia đình, bạn bè, các anh - chị - em đồng nghiệp và tập thể lớp cao học Quản lý giáo dục K30C đã động viên, chia sẻ và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Phạm Thị Nga

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giả thuyết khoa học.....	4
5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu đề tài	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN	6
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu	6
1.1.1. Một số mô hình đào tạo nghề trên thế giới.....	6
1.1.2. Đào tạo nghề ở Việt Nam.....	8
1.2. Một số khái niệm cơ bản	11
1.2.1. Quản lý	11
1.2.2. Quản lý đào tạo.....	12
1.2.3. Quản lý đào tạo nghề.....	14
1.3. Lý luận về quản lý đào tạo nghề cho LĐNT ở các trung tâm dạy nghề.....	18
1.3.1. Lao động.....	18
1.3.2. Khu vực nông thôn	18
1.3.3. Lao động nông thôn.....	18
1.3.4. Đào tạo nghề cho lao động nông thôn.....	18

1.3.5. Đào tạo nghề thích ứng xu thế dịch chuyển cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động.....	19
1.3.6. Nội dung quản lý đào tạo nghề cho lao động nông thôn.....	21
1.3.7. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý ĐTN cho LĐ nông thôn.....	28
Tiểu kết chương 1	32
Chương 2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN TẠI TRUNG TÂM DẠY NGHỀ HUYỆN YÊN PHONG, TỈNH BẮC NINH	33
2.1. Khái quát về huyện Yên Phong và TTDN huyện Yên Phong.....	33
2.1.1. Khái quát về huyện Yên Phong.....	33
2.1.2. Đặc điểm tình hình Trung tâm DN huyện Yên Phong.....	36
2.2. Thực trạng công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm tại TTDN huyện Yên Phong	41
2.2.1. Công tác đào tạo nghề	41
2.2.2. Công tác giải quyết việc làm	42
2.3. Thực trạng công tác quản lý đào tạo nghề cho LĐNT tại TT dạy nghề huyện yên phong.....	43
2.3.1. Thực trạng đào tạo nghề cho LĐNT tại trung tâm dạy nghề huyện Yên Phong	43
2.3.2. Thực trạng công tác QLĐT nghề cho LĐNT tại TTDN huyện Yên Phong	49
2.3.3. Những tồn tại hạn chế trong công tác quản lý đào tạo.....	59
Tiểu kết chương 2	60
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN TẠI TRUNG TÂM DẠY NGHỀ HUYỆN YÊN PHONG	61
3.1. Định hướng phát triển trung tâm dạy nghề huyện Yên Phong.....	61
3.1.1. Định hướng đào tạo nghề phù hợp xu thế dịch chuyển cơ cấu kinh tế - cơ cấu lao động	61
3.1.2. Định hướng phát triển trung tâm dạy nghề huyện Yên Phong thành trường Trung cấp nghề	62

3.2. Nguyên tắc đề xuất biện pháp quản lý đào tạo nghề cho LĐNT tại TTDN huyện Yên Phong.....	63
3.2.1. Nguyên tắc 1	63
3.2.2. Nguyên tắc 2.....	63
3.2.3. Nguyên tắc 3	63
3.2.4. Nguyên tắc 4.....	63
3.3. Biện pháp quản lý đào tạo nghề cho NĐNT tại trung tâm dạy nghề huyện Yên Phong	64
3.3.1. Đổi mới phương pháp rà soát nhu cầu học nghề.....	64
3.3.2. Phát triển chương trình đào tạo nghề phù hợp xu thế dịch chuyển cơ cấu lao động - cơ cấu kinh tế.....	67
3.3.3. Bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ CBQL và CBGD theo hướng nâng cao kỹ năng nghề	70
3.3.4. Đổi mới hình thức đào tạo và phương pháp dạy - học theo hướng tiếp cận nghề nghiệp	74
3.3.5. Chú trọng đầu tư và quản lý sử dụng có hiệu quả CSVC, trang thiết bị phục vụ đào tạo	77
3.3.6. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá quá trình đào tạo	80
3.3.7. Tăng cường liên kết với các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, gắn đào tạo với yêu cầu sử dụng lao động	82
3.3.8. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	85
3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất ..	86
3.4.1. Qui trình khảo nghiệm.....	86
3.4.2. Kết quả khảo nghiệm.....	87
Tiểu kết chương 3	90
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	91
1. Kết luận.....	91
2. Khuyến nghị.....	92
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	95
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Tên viết tắt	Tên đầy đủ
BỘ LĐ-TBXH	Bộ lao động thương binh và xã hội
CHLB	Cộng hòa liên bang
CBQL	Cán bộ quản lý
CNH-HĐH	Công nghiệp hoá-hiện đại hoá
CNKT	Công nhân kỹ thuật
ĐTN	Đào tạo nghề
KT-VH-XH	Kinh tế-văn hóa-xã hội
GV	Giáo viên
GDĐT	Giáo dục đào tạo
GTVL	Giới thiệu việc làm
HV	Học viên
HS	Học sinh
QLĐT	Quản lý đào tạo
KT-XH	Kinh tế - Xã hội
KT	Kỹ thuật
LĐNT	Lao động nông thôn
THSX	Thực hành sản xuất
TVTS	Tư vấn tuyển sinh
TT	Trung tâm
TTDN	Trung tâm dạy nghề
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
XH	Xã hội
\bar{X}	Trung bình

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Kết quả tuyển sinh LĐNT tại TTDN huyện Yên Phong trong những năm gần đây	41
Bảng 2.2. Kết quả ĐTN cho LĐNT tại TTDN huyện Yên Phong trong những năm gần đây	44
Bảng 2.3. Cơ cấu các ngành kinh tế các năm gần đây của huyện Yên Phong.....	45
Bảng 2.4. Tình hình lao động huyện Yên Phong các năm gần đây	46
Bảng 2.5. Mức độ cần thiết của đào tạo nghề cho lao động nông thôn	46
Bảng 2.6. Mức độ phù hợp ngành nghề đào tạo.....	47
Bảng 2.7. Những yếu tố ảnh hưởng tới chất lượng ĐTN tại TTDN huyện Yên Phong.....	48
Bảng 2.8. Thực trạng tầm quan trọng và mức độ thực hiện về quản lý mục tiêu, nội dung chương trình đào tạo của TTDN huyện Yên Phong.....	51
Bảng 2.9. Thực trạng tầm quan trọng và mức độ thực hiện về quản lý hoạt động giảng dạy của GV và hoạt động học của HV tại TTDN huyện Yên Phong.....	52
Bảng 2.10. Thực trạng tầm quan trọng và mức độ thực hiện về quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị đào tạo của TTDN huyện Yên Phong.....	54
Bảng 2.11. Thực trạng tầm quan trọng và mức độ thực hiện về quản lý công tác kiểm tra, đánh giá quá trình đào tạo của TTDN huyện Yên Phong	56
Bảng 2.12. Thực trạng tầm quan trọng và mức độ thực hiện về quản lý việc xây dựng mối quan hệ giữa TT và cơ sở sản xuất của TTDN nghề huyện Yên Phong.....	58
Bảng 3.1. Tổng hợp số CBQL và GV được trưng cầu ý kiến về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	87
Bảng 3.2. Tổng hợp (%) đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý đào tạo nghề cho LĐNT tại trung tâm dạy nghề huyện Yên Phong.....	88
Bảng 3.3. Tổng hợp đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý đào tạo nghề cho LĐNT tại trung tâm dạy nghề huyện Yên Phong	89

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1. Tiến trình quản lý Nhà nước về đào tạo nghề	10
Sơ đồ 1.2. Mối liên hệ tương tác của sáu nhân tố cốt lõi của quá trình đào tạo.....	14
Sơ đồ 1.3. Các giai đoạn phát triển chương trình đào tạo nghề	23
Sơ đồ 1.4. Quan hệ giữa mục tiêu và chất lượng ĐTN	28
Sơ đồ 1.5. Mối quan hệ tương tác giữa phát triển KT-XH và ĐTN.....	30
Sơ đồ 2.1. Tổ chức bộ máy quản lý đào tạo của TTDN huyện Yên Phong	40